

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fil. Negyedévre . 3 kor. — fil.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fil. Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A művész.

Egy nagy művész megajándékozta Magyarországot a legszebb szoborral. A legnagyobb királynak, Hollós Mátyásnak és a legnagyobb királynénak: Mária Teréziának méltó személyesítője ércben és márványban Fadrusz János zsenije. Ihlet alkotja műveit s kis dolgok nem vonzzák lelkét, erejét csak nagy föladatakhoz méri. — Fiatal magyar szobrászatunk megtalálta Fadruszban nemzeti költőjét.

Munkácsi Mihály, az asztalos inasból lett festő és párja, Fadrusz János, a lakatos inasból vált szobrász, képzőművészetünk egén mint Kasztor és Pollux ikercsillagzata ragyognak.

Közművelődésünk esztétikai fejlődésében a képzőművészetek virágzásához érve, mindeure képes nemzetünknek ilyen nagy tehet-

ségekre volt szüksége, hogy utóérjük a művelt népeket, megmutassuk egyenlő rangunkat és megtartsuk nemzeti jellegünket. Ez a Gondviselés mutató-ujja. Kis népek nem mérkőzhetnek hatalmuk erejével, hanem csak nagy fiaik szellemének hatalmával. Ezért ne keressük jövőket miniszteri állásokban és fejedelmi kitüntetésekben, parlamenti politizálásban, vagy hivatalos munkában, mert ezek a mindennapi élet közönséges nyilvánulásai, hanem a lángész becsesebb műveiben, amelyek állandó értéket teremtenek tudományban, irodalomban, művészetekben, erkölcsben és műveltségben. Ez szerez a magyarnak többséget másokon és tartja fenn az idegenek között.

A szobor megszólalt, királyi fönséggel hirdeti a mult dicsőségét, Magyarország hatalmát, önállóságát, királyi tekintélyét. A

Hunyadiak korát, Mátyás király nagyságát, népének vitézségét, hűségét, bámulatát, szeretetét. A beszélő szobor él és előtte élő nemzet gyülekezik s Mátyás szelleme dereng lelkében.

De aki ebből a szoborból beszél, Hunyady János babérokoszorus, érczes fiából, az Fadrusz János. A művész lelkét látjuk s őt magát keressük. Keresi mindenki és kutatja, hogy kicsoda ő? Egy pozsonyi német polgárnak a fia. Ugyan honnan vette azt a nemzeti jellemet, amely egészen áthatja őt és műveit, hogy egy, mint az idegen származásu Mátyás király, a nemzeti érzéssel egészen megtelt? Lám, csak az teremthet nagyot és eredetit és hathat teljes erővel korára, aki föltétlenül átengedi lelkét a nemzetnek, amelynek tagja, vele együtt gondolkodik. Ilyen Fadrusz János, aki megtanulta külföldön művé-

Szerencsétlenség a bányában.

Irt: Kiss József.

Sötét a bányász élete,
 Szenvedéssel van teli.
 Oh mennyi könnye hull, a mig
 A kincset fölleli!

Mulatság volt a bányatelepen, mely szokatlan dolog ugy esett, hogy a környékről egy társaság jött bányát járni; ezt pedig az illendőség szerint céccóval kell befejezni. Estére cigány is akadt s a fiatalság — tánczra perült.

Az egész mai munkától fáradtan egy sarokban huztam meg magam, nem törődve a csipkedéssel, melyekkel e miatt csiklandóztak, habár magam is csodálkoztam ezen változáson, ki néhány hóval előbb még a diákváros legvidámabbjai közé tartoztam. Merengésemből a telefon izgatott csilingelése riasztott fel. Az iroda helyiségéből hallatszott át. Egy kissé összehoradtam; nem tudom, talán a rendkívüli időben, éjjel 11 órakor hallatszót telefoncsengés hatott-e rám, de rosszat sejtetem. Minden föltűnés nélkül elhagytam helyemets a telefonhoz siettem. A főknától jött a jelentés, hogy a mélyesztés alatt lévő száz méter mélységű ujkna

gárdjáról* az akna ajtajának nyitásával megbízott munkás lebukott.

Szó nélkül hagytam ott a mulatozókat s a tánczteremből a tetemkocsira ültem fel s indultam a színhely felé, kísérvé a jól utánnunk hangzó vig muzsika s a rázkódástól dübörgő koporsó hangjaitól.

Utunk erdős hegyoldalban vezetett; szitált az eső s a komor setétségben csak a lovak tájékozódttak. Végre, háromnegyed órai fáradságos ut végén, az aknához értünk.

A munkások az akna előtt ültek körben, szóltanul belebámulva pislogó mécsük lángjába. Valamennyiök arczáról mély bánat s megilletődés tükröződött; olyan formán ültek ott egymás mellett, mint a halálraítéltek. Lehet, hogy társukon bántódtak, vagy talán azon tünődtek, hogy vajjon melyikük fog legközelebb szerencsétlenül járt társuk sorsára jutni.

Előadták fölszólításomra, hogy mélyítés közben felülről nagy robajt hallottak s ők aknabeomlástól tartva, a létrákon fölmenekültek, de itt fönn társukat, ki a fölhuzott anyagoshordó elől szokta kinyitni az akna-

* Az akna legfelsőbb támasz-gerendái alkotják a „gárd“-ot.

ajtókat, már nem találták. Ebből gondolják, hogy az eshetett le.

Szomoruan konstataáltam a valót s a baj okát. A gárd az esővíztől csuszós volt s a munkás szórakozott lehetett, a kinyitáznál, így, mint a helye is látszik, megcsuszott és egyensúlyt vesztvén lebukott. Megható volt azért is a dolog, mert e munkás családfentartó volt. Édesapja szerencsét próbálni Amerikába ment, hol egy bányarobbanásnál nyoma veszett s azóta ő tartotta most is beteg anyját s négy kis testvérkéjét. Vajjon nem beteg édesanyján való aggodás vette-e el figyelmét veszedelmes munkájától? Az örök Biró előtt leszámolt róla.

Egy munkással létrákon az akna fenekére ereszkedtem. Ott lenn, az egyik sarokban feküdt egy véres-vizben ázott hus és rongy tömeg, melyet az akna-kosárba téve, vele fölszáltunk s a testet az Isten szabad ege alatt egy pályakocsin ugy a hogy lehetett, én kiteritettem. Társai, kik még két órával az előtt az életüket is odaadták volna érte, borzadva, babonás félelemmel huzódtak a vértől csepegő roncs mellől. A legszebb legény a faluból, ki még négy nap előtt a legbüszkébben rakta a bucsun sze-

TOLNAI DÁNIEL czipő áruházában **DEBRECZEN,**
 Főtér 49. szám, a főpostával szemben.
 Óriási választékban megérkeztek az őszi és téli idényre mindenféle női-, férfi- és gyermek czipők,
 Legjobb minőségű árúk! Leszállított olcsó árak!

szetének mesterségét, de nem keresi az idegen utáztatot, hanem merit saját géniuszából, és a nemzet egyeteméből.

Ösztönzésére mindazoknak, a kik szegények, mint volt ő, saját erejükre vannak utalva, mint ő, küzdelemmel vivják életük pályáját, mint küzdött erősen ez a fiatal óriás: utalunk az ő példájára, hogy seaki el ne csüggedjen, aki magában hivatást érez. És hogy dicséretünkben a legnagyobbat el ne hallgassuk, nem érjük be azzal, hogy Fadruszról elmondjuk, hogy ismereteinek bőrségét nem professzorainak és nevelésének köszönheti, mert kénytelen volt mint autodidakta gyűjteni össze sokféle tudását, ennél nagyobb dicséretet mondunk, midőn erkölcsének tisztaságát tiszteljük.

Hálásak vagyunk neki minden munkájáért, mert az mind szép és magyar. És koszorút nyújtunk neki, friss reményből fonva, hogy még nagyon sok jeles alkotásban fogja megörökíteni a magyar nemzet nagyságát. Várva-várjuk, hogy a legszebb alkotását: Erzsébet királynénk emlékét Budavárban láthassuk.

A nagykölosön és a szervezés.

Debreczen, október 15.

A véltlen játéka ugy hozta magával, hogy a városi szervezeti szabályzat módo-

rettével a ropogást, megállva rajta a műértő szem is, ott feküdt fej nélkül, kiszakadt mellkassal, összezuzott lábakkal, hogy benne édesanyja sem ismerhetne fiára.

Beletették a koporsóba. A munkások hazamentek s mi megindultunk a holttesttel visszafelé a temetőhöz. Az ég már kitisztult; a hold teljes fényben ragyogott skisérteties fényt vetett a fákon keresztül. Időnkint föl-föl hangzott egy-egy fülemüle zokogása, volt tehát, ki siratta.

Már nem volt kedvem a mulatók közé visszamenni, a mint elébb nem volt kedvem táncolni.

Hazamentem. Kinyitottam az ablakot s elmélázva hallgattam a szellőtől elragadt muzsika bus akkordjait, önkénytelenül is utánadudolva:

Imádkozzál én jó anyám,
Bányász fiad aknába száll.
A föld mélyén ezer veszély,
Mely engemet könnyen elér.

„És hogyha majd a föld ölén.
Végóráinkat érjük.
Isten kezében életünk.
Ő meg segít, reméljük!
S te kis lányom ne bánkódjál.
Bányásznak halni szép halál!
Egekbe szállani fel,
Szerencse fel!”

sítási munkálatai közben, illetve az egyidejű hírlapi hozzászólás után közvetlenül érkezett le a városhoz a belügyminiszteriumnak egy méltán feltűnést keltett leirata, melylyel a 4 milliós nagykölosön elszámolását jóváhagyja, illetve a vizsgálatot kérő fellebezést elutasítja.

Elutasítja ugyan, de ez az elutasítás oly szigorú hangon tartott miniszteri döntés indoklása mellett történik, hogy bátran beillik elitelésnek is, csak a megtorló intézkedés hiányzik belőle.

Kimondja a belügyminiszter, hogy: „a fegyelmi vizsgálat elrendelésére törvényszerű alapot nem találok, annál kevésbé, mert az elkövetett hibákért a felelősség törvényszerűen a város törvényhatósági bizottságát terheli, mely a szük-éges és czélszerű kezelési szabályok megalkotását elmulasztotta.”

Szigoru bírálát ez egy részről a mult rendszer felett, de intő a jelenre és jövőre nézve is, mert épen a szervezési szabályzat kiáltó hiányára mutat rá, mely hiány sem hírlapi támadásokkal, sem közgyűlési méltatlankodó szónoklatokkal el nem osztható, hanem egyes egyedül és kizárólagosan a szakszerű ellenőrzés gyakorlásával, illetve a gyakorlást megállapító szabályok megalkotásával.

De azért lehetetlen rá nem mutatnunk arra a találó összefüggésre, mely a szervezeti szabályzatról lapunkban megjelent és méltán feltűnést keltett mult heti cikkek iránya és a most leérkezett belügyminiszteri rendelet alapja között van. Ez a szoros összefüggés legnagyobb elismerés és igazságszolgáltatás a cikkek írójának (dr. Calamus), melyből annak ereje tűnik elénk, hogy az igazságos vélemény, ha különböző utakon jön is, de éppen az igazság hatalmánál fogva összetalálkozik.

Az említett cikkek egyik alapon-dolata az, hogy a szervezeti szabályrendelet csak üres semmi, ha annak keretét nem ad a kezelés szabályzata, mert a száraz szabályrendelet-szakaszok csak elsorolják az eljáró tisztviselőket és megállapítják fizetésüket, de a munkát, mely rájuk vár és a jogot, melylyel az egyes szervek dolgozhatnak, nem irván körül, a sötétben tapogatódzás rendszerét állítják fel, mely mellett sem komoly és kifogástalan munka, sem komoly és közhasznú ellenőrzés nem képzelhető, — a mint a példa mutatja is.

Nagy hibája a szervezet módosításnak a munkálat előkészítetlen volta, mert egy törlés meg egy hozzátoldás csak az anyag külső formáját változtatja meg, de tartogatát nem érinti, minőségét meg nem változtathatja. Éppen ugy mint mikor a gyermek a homokban játszik, most ilyen, majd amolyan alakú homokhegyet alkot, várat gyur belőle és ismét elrombolja, de munkájának eredménye csak játék, mely a homokból ily módon soha sem lesz képes állandólag egyberóható anyagot formálni.

Igaz, hogy a közigazgatás jelenlegi rendszere és az országos törvényhozási változtatások iránya még nem alakult ki határozott formákra, mert konkrét javaslat nem áll előttünk, de ez csak látszólagosan baj, sőt ha beletekintünk a dologba, még előny. Most minduntalan arról zeng közigazgatási szakkörökben a nóta, hogy mindent a miniszterium, mint központ állít be, a vidéki közigazgatási szervek megkérdezése nélkül, sőt e hatóságok munkájának és belső természetének ismerete teljes hiányával. Ez igen gyakran élesen belevág a törvényhatóságok autonóm jogkörébe.

És azután a törvényhatóságok, köztük Debreczen is, mit szoktak csinálni? — Panaszkodnak, hogy ahoz nem értő központi bürokrácia intézi a vezetést, a vidéki igények és a végrehajtás gyakorlati megva-

lósítása teljes ismeretlenségével. Ez teljesen igaz is, a panasz a legtöbb esetben jogosult is, a nagy közönség várja a történéseket. De bizony nem történik semmi, sem itt Debreczenben, sem máshol. A közigazgatási tisztviselők mással vannak elfoglalva, semhogy szakszerű előterjesztéseikkel bírálnák a miniszteriumok bürokratikus hibáit és autonóm jogkörük pompás keretére támaszkodva, a gyakorlatiattalannál jobbat nyújtva, maguk mutatják meg, hogy melyik intézkedés mímódon viheto keresztül czélszerűen.

És Debreczen, a nagy magyar város, mely anyagi és szellemi erőiben duzzadva, (legalább ezzel szokott önmagának hizelegni) képes volna, vagy kellene lennie, e tekintetben vezetni más városok közigazgatása fölött, nem hogy dicséretet kapna követt rendszerért, hanem a fent említett dorgatórium méltán szigorú hangjában van részes, — ez a Debreczen város rátér-e valamikor arra, hogy nem csak az ünneplésben vagy ünnepeltetésben gyönyörködjek, hanem a szakszerű munkát is méltányolja? Pedig ez a munka volna valóban méltó Debreczen városához!

KRÓNIKA.

Hogyan tanítja magyar nótára a németet a baka. Német bajtársak mulattatására csinálták a magyar bakák az itt következő mulatságos „müfordításokat.” Beküldjük azt írja nekünk, hogy egy osztrák eredetű boonyák-herzegovinai törényszéki jegyzőtől, a ki Zágrábban magyar ezredben szolgált, hallotta őket imigyen:

„Édes anyám, ha bejössz Egerbe.

Liber mutter, van du komszt
Liber mutter, van du komszt
Nach Erlau!
Bei den fenszter desz kaszern
Bei den fenszter desz kaszern
Hincinsau!

Dort virszt mir zén
In komiszrokk und hózen.
Mein gelokter hár iszt kure
Meiu gelokter hár iszt kure
Gesóron.

„Akkor szép a kislány mikor kucsingat.”

Dan iszt sön der mádel
Van er koketirt,
Van er der soldáten
Küssze oferirt.
Söner mádel kum eu mir!
Teremtette, ik libe dir.
Den der Hergott hat gesaffen
Dir für mir.

A szakiskola megnyitás. Rózsaszínü megbívókat expedáltak szét a városban. A vendéglős szakiskola elnöksége hívogat vele megnyitó ünnepélyre és vacsorára. Ez az utóbbi az, a miről most sok szó esik a rózsaszínü meghívók birtokosai között.

— Országgra szóló vacsora lesz. Eldorádóban sem képzelhetni el különbet! Azt beszélük, hogy ezüst szervizlepek meg a publikumot és husz fogásból fog állani a vacsora.

Erre aztán egy meghívóval bíró uri ember megjegyezte:

— Nem megyek el a megnyitásra. Megvárom, mig a vizsga lesz. Akkor bizonynyal egy hónapig fogják jól tartani a vendéglősök az ő vendégeiket.

„Henneberg-selymek“

méterenként vám- és bórmentesen házhoz szállítva. — Minták postafordultával. Schweizban levélpórtó dupla.

fekete, fehér és színes 60 krtól 14.65 frtig méterenként, sima, sávos, koczkás, mintázott damast stb (circa 240 különféle minőség és 2000 különböző szín, dessin stb.

Menyasszonyi-selymek	65 krtól	— 14 frt 65 krig.
Selyem-damasztok	65	„ — 14 „ 65 „
Selyem-bastrubák, uszályos	65	„ — 42 „ 75 „
Foulard-selymek nyomtatott	60	„ — 3 „ 65 „
Báli-selymek	60	„ — 14 „ 65 „
Selyem-grenadinok	80	„ — 7 „ 65 „

G. HENNEBERG, selyem-gyáros, ZÜRICH

VIDÉK.

Az agár miatt.

Két földesur vizsgálja.

— Saját tudósítónktól. —

A dunántuli részen lévő Fehéregyház község határában lakik két földesur Bodonyi Lajos és Fábry Gyula. A két földesur szomszéd birtokos földjeik egymás mellett vannak s mind a kettő szenvedélyes vadász. A két földesur még nem is olyan régen jóbarátságban volt egymással, de a vadász-kutyák miatt összezördültek. Bodonyinak két szép agara volt s ezek átjártak Fábri birtokára s a nyulakat fogdosták.

A múlt hónap elején történt, hogy Fábry egy alkalommal, amikor a kutyája egy fiatal nyulat vitt földjéről, rá puskázott az állatra. Ettől kezdve engesztelhetetlen gyűlölettel viseltetett a két ember egymás iránt, de azért Bodonyi sem tartotta vissza a kutyát a nyulászattól. A múlt héten Fábry ismét a saját birtokán érte a kutyát, de ekkor már lesett rájuk s golyóval töltött fegyverrel s mind a kettőt agyon lötte; a holt állatokat pedig átdobatta a gazdájuk földjére. Szombaton a délután a kukoricaföldek között találkozott a két ellenség, Bodonyi, a mint meglátta Fábryt, felkapta fegyverét s azzal ellenfelére lött, a kinek az oldalába furódtak a serétek.

Fábry elesett. Egyik bérese akadt rá s eszméletlen állapotban vitték be a majorba, a hol a halállal vívódik. A mérnyelet elkövetése után Bodonyi kocsira ült s behajtatott a törvényszékhez, a hol fogva tartották.

Az algyői hid eltolása.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes és ritka látványosságban van ma részük a hidépítés tudományával foglalkozó mérnököknek és a szencziókra mindig kíváncsi laikusoknak. Ma délben történt meg fényes sikerrel — mint szegedi tudósítónk jelenti — az Algyő alatti tiszai hidnak az eltolása, a mely munka óriási közönség jelenlétében folyt le. Maga a hid teljesen a tudomány legújabb vívmánya szerint épült.

A régi hid ép vasszerkezetét apró csigák és kerekek segítségével eredeti magasságában tolták át új helyére, mintegy 200 méternyi távolságra az előbbtől. A régi hid használható vasszerkezete teljes egészében most a víz két oldalán emelt szilárd építményeket köti össze. A nagy munka befejeztével a Nagyváradi és Szegedi között közlekedő vonatok már mind az új hidon fognak átrognani a Tiszán. A régi alföld—fiumei vasútvonalnak illetékesen egészen Gombosig, a hol mostanában még gőzkompok hordják át a Dunán a vonatokat, teljesen a modern tudomány vívmányai szerint kiépített pályatestre van.

Mikor nemrégiben Máramaros-megyében tudományos kísérletet végeztek egy szakadásig megterhelt vashiddal, ekkor ott volt a helyszínen az ország technikus erőinek színe-java. Most ép-

pen úgy figyel az ország az algyői kísérletre. A magyar tudományos világnak sok kiváló embere nézte végig a szép feladat megoldását. — A magyar mérnök- és építész-egyesület számos tagja, rajtuk kívül a királyi műegyetem hidépítő osztályának sok jelese Ziegler Győző műegyetemi tanár vezetésével, továbbá számos magánvállalat vezetősege eljött erre az alkalomra.

Szerencsétlenség a szüreten

— Saját tudósítónktól. —

Hegyháton — mint nekünk írják — Varjas Mihály odaváló lakos szőlőjében a szüreten dolgoztak Mészáros Imre, Kuti György, Szikra Antal és Moldos János. A négy ember a présházban foglalatoskodott s a megtöltött hordókat eregették le a pinczébe. Eppen egy tizenöt hektoliteres hordót akart lebocsátani a négy ember kötélén.

Mészáros és Kuti a pincze lépcsőjének felső részén álltak és a kötélén eresztették le a hordót, a másik két ember pedig alul tartotta. A lépcső felső fokán álló emberek eközben megcsúztak, a kötél leszaladt a nedves hordóról s az alant lévő két embert a súlyos hordó leütötte. Mindkettőnek mellkasát és a fejét a felismerhetetlenségig szétlapította. A két ember szörnyet halt.

Komjátón pedig Gyurcsik János és a felesége estek áldozatul a saját vigyázatlanságuknak. Gyurcsiknak már forrásban voltak a borai s a pinczeajtót éjjelre bezárta, nehogy az éjjeli hűvös idő a bort forrásában megakassza.

Szombaton reggel Gyurcsik a feleségével együtt ment a pinczébe. A mikor a belső ajtót felnyitották, a kiömlő gáz mind a kettőt elszédítette s mire nagykesőn rájuk akadtak, már mind a kettő megfuladt. A szerencsétlenül járt házaspárt öt apró gyermek siratja.

A hadházi adópénztár szabálytalanságai.

A hajdu-hadházi adópénztárat a múlt héten vizsgálta meg Faust pénzügyigazgató. A vizsgálat alkalmával a főkönyv vezetése körül rengeteg szabálytalanság került napfényre, még a legújabb időkről is, amiknek igen súlyos következményei vannak. A pénzügyigazgató kijelentése szerint ezen visszaélésekre győnge szó a szabálytalanság. Ugyancsak a múlt héten szemlélte meg Faust a téglási adópénztárt is, melyet kifogástalan rendben talált.

A p-ladányi esernyőtolvaj. — Furfangos, szinte hihetetlen történet az alábbi. Püspökladányban a Debreczen felé jövő személyvonatra felszállt egy csinos fiatal asszony. A vonat mindjárt indulni fog, a mrnyecske kihajol a kocsiból és esernyőjével bucsút int a peronon levő férjének. A vonat füttyül, az asszonyka még mindig integet az esernyőjével. A kerekek is mozgásba jönnek, akkor odaugrik a kocsin mellé egy ismeretlen alak és a mit sem sejtő asszony kezéből kikapja esernyőjét. Azután ész nélkül futásnak ered. Véletlenül csendőr akadt a tolvaj utjába, aki megfogta őt és megfosztotta az ismeretlenség varázsától. Bérczi Lajosnak hívják a ravasz esernyőt, akit a csendőrség följelentett a járásbírósnak. Az esernyő különben meg van és férjurnánál várja haza az asszonykát.

Egyház és iskola.

Az új egyházkerületi tanácsbíró. A néhai Némethy Lajos halála folytán megüresedett egyházkerületi tanácsbírói állás két jelöltje: Szeremley Sámuel és Dicsőfi József tudvalevőleg nem nyertek abszolút többséget a legutóbbi választáson. Az újonnan elrendelt szavazás határideje ma jár le. A legtöbb egyház már tegnap beküldte szavazatát a tanácsbíróra. A szavazatok e hó 25-ike körül bontják fel.

Emléktábla az oratoriumban. Az oratoriumban tudvalevőleg szabadságharczi emléktáblát akar felállítani a kollegiumi ifjuság. A kérelmet a tanári kar nem csak jóváhagyta, de pártolja is és ily értelemben terjeszti azt fel a főiskola igazgatótanácsához, mely legközelebbi ülésén határoz abban a régóta huzódó ügyben.

Tudományos szónoklatverseny. A joghallgatók tudományos önképzőköré versenyt hirdet szónoklatokra. Jogi művek részleteit, kisebb beszédeket lehet előadni szónoki formában. Az önképzőkör 10 kor. díjat tűzött ki a legjobb előadónak. A verseny e hó vége felé lesz.

Kiss Áron Kisvárdán. Kiss Áron püspök ma reggel Hajdu Zsigmond titkárja kíséretében Kisvárdára utazik, hol három napig marad. A püspök vejének, Osváth Pál döghei lelkésznek szüretjére utazik Kisvárdára.

A konventi albizottság tanácskozásai. A zsinatot előkészítő konventi albizottság tegnap reggel kezdte meg tanácskozásait a főiskola kistanácsstermében. A tanácskozásra Hegedüs Sándor nem jöhetett el, helyette megjelent Horthy István főrendiházi tag, a ki részt vesz a tanácskozásokon. Délben a tervezet 20-ik paragrafusáig haladtak. Az albizottság délután folytatta tanácskozásait, miknek ma valószínűleg végük szakad.

Az őszi egyházkerületi gyűlése. Kiss Áron püspök körlevelet intézett espereseihez, melyben tudomásukra juttatja, hogy az őszi egyházkerületi gyűlések november hó 19-ig és következő napjain lesznek. A gyűlésre már sok fontos tárgy érkezett be s így az őszi diéta igen mozgalmasnak, komolynak ígérkezik. Az ősi kollégium államosításának kérdése is e gyűlésen nyer megoldást.

SZÍNHÁZ.

A virágcsata. Közbejött akadályok miatt a színház műsora változást szenvedett és tegnap este a „Katalin“ helyett Verő György talán legzajosabb sikerű operetteje a „Virágcsata“ került előadásra. Kedves emlékek fűznek bennünket e csinos, magyaros muzsikájú bohóságához, melyet jobbnál-jobb előadásokban láttunk már színpadunkon s bizony be kell ismernünk, hogy ez előadásokkal szemben a tegnap esti nem valami előkelő helyet foglal el. Hiányzott az egészből a pezsgő elevenség, a mi felvillanyozza, jókedvre hangolja a nézőt, pedig ezt különösen a „Virágcsata“ okvetlen megköveteli. A szereplők közül Felhő Rózi, Krémer s még páran most is kiváló produkáltak, de bizony a többieknek nem volt szerencsés estéjük. Az össze-

Lekvárnak való szilva 7 frt métermázsája kapható e héten Hatvan-u. 36. sz. a.

hasonlítás a régebbi szereplőkkel, a mi elől pedig a közönség nem tud elzárkózni, ugyancsak hátrányosan üt ki. A színpad berendezése, díszítése nem hagyott fenn kívánni valót most sem s alkalmas volt arra, hogy illúziókban ringassa a nézőt. A közönség különben eléggé hálás volt, sokat tapsolt különösen a második felvonásbeli babatáncnak s a hatalmas finálnak: a virágcsatának.

Szögyi Gina nagybeteg. Szintársulatunk fiatal koloratur primadonnája — mint részvétellel értesülünk — nagyon komoly beteg. Betegsége ma olyan arányokat öltött, hogy az esti órákban a legmegdöbbentőbb hírek keltek róla szárnyra. Hozzá tartozóitól értesülünk, hogy az ifjú művésznő negyven fokos lázzal vívódik s életéért is aggódnak. A nedves, hideg őszi idő annyira megtámadta egészségét, hogy a San-Toy előadása után ágyba feküdt s azóta napról-napra rosszabbul van. Állapota iránt nagy a részvétel s ismerősei óráként tudakozódnak betegségének stádiumáról.

A föld Debreczenben. Hatalmas sikert aratott a Nemzeti Színházban Kemechy Jenő és Malanyai Dezső színműve — *A föld*. A magyar szellem egyik legértékesebb alkotása ez, a mely az utóbbi időben színpadra került. Magyar levegője, színpadmagyar minden alakja ennek a darabnak. A mint értesülünk, Makó Lajos színigazgató sietett ezt a darabot megszerezni és már a jövő hónapban első rangú szereposztással színre is hozza.

A Bellvillei szűz. A nyolczvanas évek egyik nagyszerű operettje volt a *Bellvillei szűz*, a melyre most serényen készült a szintársulat énekes személyzete. A czimszerepet Áldor Juliska fogja játszani. Ezuttal lép fel a társulat második tenoristája. Márton Miklós is.

Ocskay brigadéros. Herczeg Ferencz Ocskay brigadérosát, a melyet sok jó előadásban látott a debreczeni közönség, ma hozza színre Makó Lajos társulata. Ocskay brigadéros a társulat szerelmes színésze *Palányi* Lajos játssza. Komjáthy után érdeklődéssel nézünk vállalkozása elé. Tisza Ilonát Menszáros Margit, Jutkát Csige Ilonka, Szörényit Klenovics játsszák. Szerepelnek a darabban még Pataki Béla, Krémer Jenő, Karacs Imre, Virágháty Lajos, Mezei Andor és Farkas Béla.

A kapitány kisasszony. Krecsányi Ignác szintársulata adta utoljára a *Kapitány kisasszonyt* ezt a fényes és pompás régi operettet. Most Makó Lajos gárdája feleleveníti ezt s a darabból már is folynak a próbák a színpadon. Az operett egyik legkiemelkedőbb részét a sakkjátszmat élőlakok fogják eljátszani a színpadon. Ennek a repriz alkalmával is feltétlen nagy hatása lesz.

UTDONSÁGOK.

Lelenczház a Nagyerdőn.

A tanács döntése.

Debreczen, október 15.

A belügyminiszterium leiratáva, a mely tudvalevőleg megsemmisítette azon

közgyűlési határozat, a mely a lelenczház helyéül a régi sertésvásártér területét tűzi ki, tegnapi teljes ülésében foglalkozott a városi tanács.

Puky Gyula főispán elnökölt ezen az ülésen. Jelen volt azon a városi tanács csaknem teljes számmal.

Oláh Károly tanácsos terjesztette elő a miniszteri leiratot s felolvasása után indokolás képen azt terjesztette elő, hogy jobb hely ez idő szerint a nagyerdőnél nincs a lelenczházra. A miniszterium igen helyesen intézkedett, a mikor megsemmisítette a közgyűlés határozatát.

Komlóssy Arthur főjegyző elmondja, hogy mint teljesen érdektelen fél ajánlotta már a multkori közgyűlés előtt a lelenczház helyéül a Nagyerdőt. Nem kell félni attól, hogy a csatornázás és vízvezeték a várost fogja terhelni. Első rendű érdeke az államnak a lelenczház Debreczenben való felállítására s ha ezt az állam akarja, akkor ezen kiadások elől nem fog megriadni.

Puky Gyula főispán felszólalásában elmondotta, hogy a mikor Frank egészségügyi felügyelővel megtekintették a két kijelölt helyet, abban állapodtak meg, hogy szebb és egészségesebb hely a nagyerdei Bruckner és Huttflész-villáknál szemben levő köröndnél nincs. Ezt javasolja ő most is a lelenczház helyéül.

Aczél Gézának nincs kifogása a nagyerdei építkezés ellen, de azt hiszi, hogy a miniszter csak felvilágosítás hiányában hozott ilyes végzést.

Puky Gyula, Komlóssy Arthur, Oláh Károly hozzászólása után a tanács kimondotta, hogy a miniszter kifogásaihoz alkalmazkodva a Nagyerdőt jelöli ki a lelenczház helyéül s megbizta Aczél Géza főmérnököt, hogy az erre vonatkozó tervrajzot készítse el.

A gyűlés hét óra után ért véget.

A senki gyermeke.

— Egy kis árva sorsa. —

Egy egész kis tragédia fűződik a 9 éves Kovács János nevéhez. A szegény gyermeket egymás után érte a legmélyebben sújtó csapás. Egy hóval ezelőtt elvesztette atyját, rá három hétre meghalt az édes anyja is. Ekkor egy szivtelen asszony kezébe került a kis Kovács János, a kiből pedig nagyon megbizott a gyermek haldokló anyja. Nyugodtan hunyta le szemét, mert azt hitte, hogy gyermekét jó kezekre bízta.

Alig földelték el az édes anyát, az asszony máris megbánta ígését s azon gondolkodott, miként szabadulhatna meg az árva gyermektől. Addig gondolkodott, míg kisütötte, hogy mit tegyen.

Tegnapelőtt vonatra ült a gyermekkel együtt s behozta Debreczenbe. Egész nap céltalanul járták a várost, csak mikor már esteledett vezette el oda, a hol legkönyebben vélt tőle megszabadulni.

A vasúti nagyhidhoz mentek. Itt az asszony szélnek eresztette a kis Kovács Jánost s ráparancsolt, hogy soha senki előtt ne merje a nevét elárulni, mert megöli.

A kilencz éves gyermek sirva fakadt, mikor látta, hogy egyedüli támasza elhagyta.

Mindenkitől elhagyatva szomoruan ült le a híd kövezetére. Körülötte egy egész csomó gyermek nevetgélve játszadozott. Hívták őt is, hogy jöjjön velük játszani. Nem felelt, csak némán rázta fejét, míg szeméből sűrű könny hullott alá.

Igy találta meg Kovács Imréné Homokkerti lakos. Megszánta a siró gyermeket s magával vitte lakására, adott neki enni, a mit a gyermek mohó étvágygyal fogyasztott el. Hiszen egész nap nem evett. Ez alatt haza érkezett férje és anyósa, özv. Juhász Ferenczné is, mindannyian szeretettel vették körül a senki fiát. A gyermek annyi jószágra neki bátorodva elmesélte szomorú sorsát egészen addig, míg Juhász Imréné rá nem talált.

— Ki volt az az asszony, kérdezték tőle.

A gyermek szólti nem mert. Hosszas bátorítással tudták csak kivenni belőle, hogy az az asszony Nagy Bálintné kabai lakos.

Azután megeredt a nyelve, elmondta azt is, hogy őt az a szivtelen asszony kifosztotta. Édes anyja pénzt adott át Nagy Bálintnének, melyből tanítását kellett volna fedeznie. Butorai, melyek szülei után maradtak szintén a mostoha kezeibe került. A jó szivű családnak megtetszett a szép, okos gyermek s elhatározták, hogy örökbe fogadják.

Ezzel a szándékkal vitte fel tegnap a gyermeket özvegy Juhász Ferenczné a bűnügyi osztályhoz, hogy Végh Gyula helyettes főkapitány véleményét kikérje. Végh Gyula jegyzőkönyvet vett fel az esetről, melyet további tárgyalás végett át fog tenni az árvaszékhez. A tárgyalás befejezéséig a gyermeket a jó lelkű család gondjára bízta.

Huszonyolczeser koronás lopás.

— Drágán fizetett a fukarságáért. —

Debreczen, október 14.

(Saját tud sítónktól.) Pénzzel jól megtömött erszénnyel a debreczeni vásárra igyekezett Galambos Dániel tiszánánai lakos Kunhegyesről, a hol jó vásárt csinált; a hétfő délutáni vonattal érkezett Debreczenbe. A III-ad osztályon, a hol nagyon könnyen barátkoznak az emberek, megismertkedett egy alacsony kövérképű barna urral, a ki egész uton előzékenységével igyekezett Galambos Dániel bizalmát kinyerni. A mi sikerült is neki.

Debreczenbe érkezve Galambos meghívta magával a Fogel-féle vendéglőbe vacsorára. Vacsora közben érdeklődtek a vendéglő szoba árai után, a hol éjjel meghálhatnának. Galambos azonban oly csekély árt — negyven fillért — ígért a szobáért, hogy egyezésre nem tudtak jutni.

Pedig ha nem sajnálja azt a pár fillér különbséget, aligha történt volna az a kis kaland, a mely kerek huszonyolczeser koronájába került.

Utítársa csak arra várt, hogy Galambos visszautasítsa a vendéglős előnyös ajánlatát, azonnal előállt a sajátjával, melyet a zsugori Galambos készséggel fogadott el.

Gyalog mentek ki a lóvásártérre, hol a Simon-féle vendéglőben meg szálltak. Ez volt az a hely, melyet az utítársa ajánlott.

Színházzal szemben

(Kossuth-utca 1 85. szám)

OTT és MARSCHAL cég

női- és férfi szabó kellékek

dusan felszerelt raktára. Ajánlja a tisztelt vevőinek szives figyelmébe: Legujabb női gaze nyakkendők, csokort és boák. Különlegességek női- és férfi zsebkendők és bőrkeztüükben. Most érkezett női- és férfi jäger alsó ing és alsó nadrág.

Sötét este volt, mire kiértek s azonnal szobát nyitottak és lefeküdtek. Reggel korán kelt fel Galambos, hogy a vásár kezdeténél már ott lehessen. Első dolga volt, hogy a párna alá nyult, hova pénztárcáját a mellényével együtt rejtette. A mellény és tárcza ott volt, hanem a pénz hiányzott belőle. *Huszonnyolc ezer korona volt benne különféle bankjegyekben.*

A nem várt felfedezéstől sápadtan rohant Galambos a vendéglős szobájába és követelte, hogy zárjon be minden ajtót, hogy senki se távozhasson.

Hasztalan erőlködés, mert a kövér képű alacsony barna urnak már akkorra hült helye volt. Megugrott még akkor, mikor mindenki aludt s azóta tul van már ungon-berken.

Galambos, a ki egy koronát sajnált adni egy szobáért, hol egyedül és biztonságban aludhatott volna, fukarságát drágán fizette meg. Szomorúan balagott a csendőrséghez és panaszt emelt uti társa ellen, a kiről nem tud egyebet, minthogy alacsony, kövérképű barna uri ember.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Béndek Árpád budapesti végzett joghallgatót a debreczeni pénzügyigazgatóságához fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

* **Teljes tanácsülések.** A tegnap délután fél 4 órakor kezdetét vett teljes tanácsülés esti 7 órakor végződött. Mindössze 10 kisebb fontosságú ügyet készítettek elő és a tárgysorozatot állították egybe. Daczára a több rendbeli törléseknek, még így is lesz a 23-diki közgyűlésnek vagy 40 tárgya. Ma délelőtt 9 és fél órakor folytatják a tárgyalást s az 1903-dik évi költség-előirányzatot veszik elő. A teljes tanácsülésen Puky Gyula főispán elnököl.

* **Jókai Mór és neje Debreczenben.** Hazánk kosorus költője és a magyar költők fejedelme nejével együtt részt vett a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésén. A költő király tegnap utazott el Kolozsvárról és vele együtt jöttek Debreczen küldöttei is Komlóssy Arthur főjegyző és Körner Adolf tanácsnok. Az ősz költő király sok szeretettel beszélt Komlóssy főjegyzővel Debreczenről és ugyanakkor megígérte, hogy a tél folyamán nejével együtt ellátogat Debreczenbe már azért is, mert nejének régi óhaját képezi, hogy ezt a nagy magyar várost közvetlen tapasztalatból ismerje meg.

* **A pénzügyigazgató szemlelője.** Faust pénzügyigazgató most végzi be az őszi pénztárvizsgálatok hosszú sorozatát. A pénzügyigazgató megsemmisítette mintegy husz község adópénztárát és adókezelését s ahol hibát talált, ott élénken mutatott a bajra. Ma reggel ismét elutazott a pénzügyigazgató s a hetet szemlelőn tölti. Az e heti körut zárja be az őszi pénztárvizsgálatokat.

* **Halálozás.** Szakszó Francziska b. e. Szakszó Rezső, volt debreczeni prépost-plébános és várad kanonok testvérhuga f. hó 11-én Körözs-Ladányban meghalt. Tegnap temették el ugyanott nagy részvét mellett.

* **Iparosaink a nagyváradi kongresszuson.** Iparosaink közül újabban is igen sokan jelentkeztek, hogy részt vesznek a Nagyváradon tartandó jövő heti kongresszuson. A kongresszusi tárgyakat, az átrándulás és ott tartózkodás mozzanatait ma délután tartandó tanácskozásukon állapítják meg iparosaink. Az értekezlet négy órakor kezdődik az ipartestület kistanácstermében.

* **A gazdasági bizottság ülése.** A gazdasági bizottság tegnap délelőtt Király Gyula gazdasági tanácsnok elnöklésével ülést tartott. Az ülésen egyes közgyűlési tárgyak készítették elő, a melyek a bizottság multkori gyűléséből elmaradtak.

* **Az új vám-áruraktár.** Az új vám-áruraktár és vámhivatal ügyében egy bizottság részletes tervezetben állapodott meg, melyet pár héttel ezelőtt teljességében közöltünk. E tervezetet most küldte fel a debreczeni üzletvezetőség Láng Lajos kereskedelmiügyi miniszterhez, hozzájárulás céljából. Mivel az ügyet épen a máv. kezdeményezte és karolta föl, ez a miniszteri hozzájárulás kétségtelen dolog.

* **Hitelszövetkezeti ülés.** Az ipartestületi hitelszövetkezet elnöksége tegnap délután gyűlést tartott, amelyen kölcsönügyeket intéztek el.

* **Közgyűlést előkészítő tanácsülés.** Tegnap délután Puky Gyula főispán elnöklésével teljes tanácsülés volt, a melyen az október 23-iki városi közgyűlés ügyeit készítették elő. Délután 1/4 órakor nyitotta meg az ülést Puky Gyula főispán, a melyen jelen voltak: Simonffy Imre polgármester, Komlóssy Arthur polgármester-helyettes, Vecsey Imre, Roncsik Lajos, Oláh Károly, Körner Adolf, Ábrahám László, Vargha Károly. A gyűlésen a közgyűlés apróbb tárgysorozatait vették először is tárgyalás alá. A tárgysorozatra kitűzött ügyek jelentékeny részével a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát fogadták el. Nagyobb vitát a leleplezés ügye keltett, a melyről lapunk más helyén számolunk be. A tanácsülés az esti órákban ért véget. A következő ülésen az 1903-ik évi költségvetést veszi tárgyalás alá.

* **A tanács küldötte a siketnémák közt.** E hó 19-én, vasárnap ünnepli meg a váci orsz. siketnéma intézet fennállásának 100-dik évfordulóját. Az ünnepélyre meghívást kapott Debreczen város tanácsa is. A tanács Oláh Károly tanácsnokot bízta meg képviselővel. Debreczen egyik legnagyobb alapítója a váci siketnéma intézetnek. A város 100 év előtt 200 pengő forintos alapítványt tett, a mi a mai pénzérték tizszeresének felel meg. Érdekesnek tartjuk még megemlíteni jellemzésül az akkori közlekedési viszonyokra, hogy a város mikor az alapítvány letételéről értesítette az érdekelteket, kérdést intézett, hogyan miután juttassa el a 200 pengő forintot és ugyanakkor azt írta, hogy legcélszerűbb volna, ha a legközelebbi debreczeni országos vásár alkalmával megbizna egy vására jövő váci kereskedőt, kivel a pénzt elküldhesse. A 200 pengős alapítványi összeg elküldése úgy történt, egy váci kereskedő, ki megjelent a debreczeni országos vásáron, vette át és vitte el Vácra a 200 pengő forintot.

* **A kolozsvári küldöttek itthon.** Komlóssy Arthur helyettes polgármester és Körner Adolf tanácsnok, a kik Debreczen városát a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésénél képviselték, tegnap reggel hazaérkeztek Debreczenbe s a tegnapi tanácsülésen már mindketten részt vettek.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai templomban a folyó hó 16. és 17-én levő sátoros-ünnep napokon az istentisztelet a következő időben fog tartatni és pedig: Szerdán, csütörtök valamint pénteken este 5 órakor. Csütörtök, péntek és szombat délelőtt 9 órakor és d. u. 4 órakor. Köznapokon reggel 6 órakor és este 5 órakor.

* **Tegnap halottak.** Tegnap ezek haltak meg Debreczenben: Balogh András r. k. 1 éves, Varga József ev. ref. 82 éves, Szabó Ferencz ev. ref. 62 éves, Józsa Pajos r. k. 10 napos, Hirsch Adolf izr. 10 hónapos, Pál Sándorné ev. ref. 82 éves.

* **A cigány, mint sásza.** Nyolc-tíz karaván, igazi egyiptomi saskajárás lepte el tegnap az Ujföldet s a debreczeni külsőségeket. Beregmegyéből jött Faraó törzse szebb hazát keresni. A csendőrség elhítte nekik, hogy ez a vidék szép, de mégis továtolonczolta őket. Ugy gondolkozott, hogy van hely, mely alkalmasabb a letelepülésre, mint Debreczen. A mi közigazgatásunknak ugyanis örökkön nyitott seba a cigánykérdés.

TÁVIRATOK.

Miniszterválság.

Budapest, október 14. A „Magyar Szó“ állítólag jó forrásból arról értesült, hogy gróf Széchenyi Gyula, a királyi személye körüli miniszter beadta lemondását. A nevezett lap már utódját is tudni véli és pedig egyik Karácsonyi gróf személyében.

Támadás Sztérényi ellen.

Budapest, október 14. Sztérényi miniszteri tanácsos ellen, kinek neve a hirhedt fonógép ügy révén lett újabb időben különösen emlegetetté, a „Magyarország“ mai vezércikkében Fényes László heves támadást intéz. Azt a kérdést teszi fel a cikkíró, hogy ugyan miből folytatja Sztérényi közismert fényes életmódját s miből vette budai nyaralóját? Végül kijelenti, hogy összefogja gyűjteni azokat az adatokat, melyek alá a Sztérényi közéleti működése lett eltemetve.

Letartóztatott gróf.

Budapest, október hó 14. Hatvanból szenzációs letartóztatás hírének jelentik táviratilag. Dr. gróf Matuska László megyei aljegyzőt a „Liptó“ szerkesztőjét vasuti jegyek hamisítása, illetve azok forgalomba hozatala miatt a rendőrség elfogta. A megtévelyedett mágnást kihallgatása után egyelőre szabadlábra helyezték, azonnal lekötött állásáról. Az eset óriási feltűnést keltett mindenféle.

Simli Mariska feljelentése.

Budapest, október 14. Simli Mariska, az országszerte ismert papkisasszony újabban mint feljelentő szerepelt a fővárosi államrendőrségnél. Egy előkelő székesfehérvári családot jelentett fel bankjegyhamisítás miatt. Simli Mariska a feljelentés alapját képező adatokat Márton Anna nevű 13 éves cselédjétől kapta, ki régebben a bevádolt családnál lakott. Bérczy Béla rendőrkapitány a feljelentés következtében Székesfehérvárra utazott, hol már két nap óta nyomoz, két detektive segítségével.

KOSTYA JÁNOS ékszerész és zsebóra raktára

Debreczenben, Széchenyi-utca, a reform. kistemplom mellett — arany és ezüst ékszer áruit, arany és ezüst zseborákat
Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő szolid berendezésű arany és ezüst ékszer áruit, arany és ezüst zseborákat
igen finom kivitelben a legjutányosabb árban, a valódiságot jótállva. Mindennemű arany és ezüst új munkát, alakítást, javításokat gyorsan
és pontosan a legolcsóbb árban saját műhelyemben készítek. — Régi arany törmelékét a legmagasabb árért becsérelék, vagy készpénzért veszek
Helybeli és vidéki megrendeléseket pontosan és lelkiismeretesen teljesítek.

A perdita gyilkosa.

Budapest, október 14. Szenzációs bűnygyben tartott ma végtárgyalást a budapesti esküdtszék. Egy Gelber Baruch nevű, már többszörösen büntetett oroszországi 21 éves zsidó fiú állt az esküdtek előtt, azzal a sötét bűnnel vádolva, hogy a múlt tél folyamán a Dob-utczában meggyilkolt és kirabolt egy Müller Teréz nevű utczai leányt, a kit „sikkes Teresi“ néven ismert a fővárosi mulató világ. Izgalmas részletekben bővelkedő hosszas tárgyalás után az esküdtek oly verdiktet hoztak, hogy Gelber Baruch ölési szándékból, de nem előre megfontolva követte el a bűnt. A törvényszék e verdikre támaszkodva életfogytiglani fegyházra ítélte a gyilkost.

Osztálysorsjáték.

Budapest, október 14. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 10.000 koronát nyert: 91389. 5000 koronát nyertek: 25548 26056 94570 99170. 2000 koronát nyertek: 5961 9528 11128 12037 19639 21745 23457 34524 41549 43007 45089 51021 54331 55568 57858 69069 70874 74404 77988 79690 94739 95798 97606 98199 1000 koronát nyertek: 2514 6760 8555 11735 12082 13001 15330 16644 17234 17563 17569 21235 23449 27510 30629 31919 32296 33209 38491 41656 42209 42126 44646 51107 60000 65427 76856 82418 84554 77375 88610 88731 91424 91679 94441 97884. 500 koronát nyertek: 3268 3531 6389 8403 8978 10387 11176 11177 13029 13873 15949 22068 24386 27688 28086 31269 32373 31861 34940 36326 37077 37818 40616 40627 42293 43168 45666 48462 52359 55784 57782 58645 58872 58980 59251 64139 67110 76220 76923 77121 78163 80853 80903 81459 83362 84584 91691 91977 93635 93739 94884 97521 98773. A többi kihuzott számok kétszáz koronát nyertek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az irodaigazgató itthon. Altmann Hugó törvényszéki irodaigazgató, szabadságáról hazaérkezett és átvette hivatalának vezetését Hettyei elnöki titkártól, ki őt távollétében helyettesítette.

§ Elgázolt gyermek. Futó Péter csegei gazda aratni ment a nyáron. Az országuton haladt a szekere, mikor gyöngye sirást hallott. Ijedten nézett a kerek alá s majd elájult ijedében, mikor a szekér alól egy összegázolt gyermek teste került elő. Pólyába volt a kis ártatlan, a kinek a nevét mindmáig nem lehetett kideríteni. Az anyja tette ki biztosan az országutra. A gyermek meghalt sebeiben, amint-hogy meghalt volna talán éhség miatt is. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével kétheti fegyházra ítélte a gondatlan gazdát, a ki felebezett az ítélet ellen.

HIREK.

Ejjeli posta.

× Családi dráma a hajón. (Éjjeli express tudósítás.) Az éjjel 12 órakor véres családi dráma folyt le a magyar folyam és tengerhajózási társaságnak 426. számú uszályhajóján, amely a közraktárak előtt a szabad

Dunán horgonyozott. Az uszályhajó kormányosa, Schnebel Ádám tegnap este nem volt otthon és csak éjjel tért vissza a hajóra. Egy kis ideig föl-alá járt a fülkében, azután zsebéből hirtelen revolvert rántott elő, a melyből feleségére, Mergl Évára lőtt, a kit a golyó nyakszirten talált. Az asszony elesett és elvesztette eszméletét, mire Schnebel önmaga ellen fordította a fegyvert és föbelőtte magát. Schnebel azonnal szörnyet halt. A lövések zajára előfutott a hajó többi személyzete és az asszonyt igyekezett életre kelteni. Az előhívott mentők már csak Schnebel halálát konstatálhatták, a súlyosan sérült nőt pedig a Rókus-kórházba szállították. Schnebel holttestét később a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Schne elné, a kit a kórházban kihallgattak, azt mondta, hogy férjét nyomasztó adósságai indíthatták kétségbeesett tettére.

× A Gellért-hegy omlása. (Éjjeli express tudósítás.) A ma esti lapok tulzott híreket közölnek a Gellért-hegy állítólagos omlásáról. A dologban csak annyi igaz, hogy tegnap egy kilogrammos kődarab zuhant le az utra. Az első kerületi rendőrkapitányság azonnal megtette a szükséges biztonsági intézkedéseket.

× Szerencsétlenül járt lég-hajósok. (Éjjeli express tudósítás.) Párisból jelenti egy távirat: Seine et Marne megye prefektusa azt táviratozza a párisi rendőrfőnököknek, hogy Bradsky léghajója Ozoir la Serrié mellett Páristól 28 kilométernyire szét tépett burokkal leesett.

× Ruttkayné halála (Éjjeli express tudósítás.) A Muzeum-körút 23. szám alatti Brázay-féle házról három hatalmas fekete zászló hirdeti a Kossuth család gyászát. Az első emeleti erkély, a mely Ruttkayné lakásához tartozott, valamint a ravatalhoz vezető összes helyiségek feketével vannak bevonva. A ravatalt ma állították fel a temetést rendező vállalat emberei. Kossuth Ferencz már kora reggel a halottas házban volt és maga intézkedett a ravatal felállításáról. Ugyancsak ő fogadta a nagy számmal érkező látogatókat is, a kik részvétüket jöttek kifejezni. Ruttkayné legutóbbi betegségében Ambrozovics Meszlényi Ilona és Kossuth Ferencz ápolták a legnagyobb önfeláldozással. Érdekes megemlíteni, hogy Brázay Kálmán azért a tágas lakásért, melyet Ruttkayné a házában az első emeleten elfoglalt, soha sem akart házbért elfogadni, míg Ruttkayné háztartásának összes költségeit Kossuth Ferencz fedezte. A temetés holnap délután fél négy órakor lesz. A főváros a családnak Kossuth Lajos sírjának közvetlen közelében diszsihelyet ajánlott fel, a melyet a család elfogadott. Ma délelőtt Kossuth Ferencz és Brázay Kálmán Matuska Alajos helyettes polgármesterrel a sírra nézve a következőkben állapodtak meg: A Kossuth Lajos sírját körülvevő vasrácszatnak a bejárattal szemközt levő oldalát eltávolítják és ott új sirt létesítenek, a hová Ruttkayné földi maradványait fogják örök nyugalomra helyezni. Az így létesített kettős sirt azután egy új összekötött vasrácszattal veszik körül. A polgármester azonkívül intézkedett, hogy a ravatalra a főváros nevében díszes koszoru helyeztessék, továbbá ugyancsak a főváros nevében részvétiratot fognak intézni a családhoz.

Közönség köréből.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a Kossuth utczai „Verseny fényírdát“ felosztattuk. Ezzel egyidejűleg kérem mindazokat, kik engem eddig bizalmukkal megtiszteltek; ezután a Gondy és Egey-féle műteremben — melynek vezetésével megbízattam — továbbra is szerencsétlenül sziveskedjenek.

Tisztelettel Kolonics Béla.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folyt.)

— Én sem kételkedtem a felett. Magában elég az a tudat, hogy az idegesség félelmét tova üzzem magamtól. De jöjjön reggelizni, mert már éhes is lehet ön. Még ép a legjobb időben érkezett.

Edith eleinte oly szívesen üdvözölte az ifjút, mint Evelyn s habár ő már bevégezte a reggelit, a mellett maradt, hogy az orvosnak ő fog föl szolgálni. A társalgás e közben eleven és kedélyes volt. Evelyn jókedvű volt és Edith egészen el volt ragadtatva, hogy atyja elvégre régi egészségét ismét visszanyerte.

— Holnapra várom haza két fiamat, — szölt Evelyn ur, midőn az asztaltól fölkelte. Pár hétig itthon lesznek közöttünk. Elég jól érzem magamat, hogy velük különböző kirándulásokat tehessek. Igyekeznünk kell, hogy a fiuk szünidejét mennél kellemebbé tehessek.

— Mily boldog vagyok édes atyám — szölt Edith, hogy téged ismét így hallhatlak beszélni. Még egy pár nap előtt az is rosszul esett neked, ha valaki mulatság felől beszélgetett.

— E változást egyenesen a mi kedves doktorunknak köszönheted, mert kétségtelesen az ő ittléte annak egyedüli oka, — viszonzá atyja.

Reginald visszautasította a ráhalmozott dicsőítéseket, mert eddig még nem volt alkalma kiérdemelni, azonban e meglepetőzése sem az öregre, sem leányára a legcsekélyebb hatással nem volt, mivel ők megvoltak győződve, hogy a javulás egyedül a Reginald reudelvényeinek köszönhető.

Reggelizés után Reginald és Edith a társalgó terembe mentek, ki is az ifjunak kérelmére zongorához ült s néhány dalműrészt játszott el. Miss Evelyn művészileg kezelte a zongorát, a mellett érzéssel játszott.

Reginald értett annyit a zenéhez, hogy a hangjegyeket fordíthassa. Másfél órán át annyira az álom országában járt ő, hogy multat, jelent egyaránt feledett és csak a dallamok áramlatában uszkált, míg nem ismét az élet zord valóságában ébredt fel, oly körülmény folytán, mely mély benyomást gyakorolt kedélyére.

Folyt. köv.

Az örangyal.

Regény.

Írta: Than Gyula.

(Folyt.)

Ilyen kedves ajándékot csak a legnagyobb örömmel lehet elfogadni. Az igaz szeretet, a legnagyobb rokonszenv s ragaszkodás ajándéka ez.

Füzesi Andor és szép menyasszonya: Geszterédy Teréz tehát méltán érezték olyan boldognak magukat. Az esküvő napjáig a

Bogáti kastélyban maradtak ők is. Nem hagyhatták el, hiszen ezzel megbánthatták volna a nagyszonyt, Bogáti Péternét és keserűséget szereztek volna a fiatal boldog párnak: Bélának és Jolánnak.

Különben is szívesen maradtak, hiszen gyönyörűség volt egy olyan helyen tartózkodni, a hol minden embernek, a kastély minden lakójának boldogság sugárzott le az arczáról.

Arra a kettős esküvőre különben lelkesedéssel készült a kápolnai lakosság apraja-nagyja. Ottai Döme pedig a meghívott vendégek fogadtatására tette meg a szükséges előkészületeket. Nagy ünnepélyre készültek, olyanra, a melyet a kiállott méltatlanságok után ragyogóvá, fényessé, nemcsak a boldog párok, de minden jelenlévő előtt örök időkre emlékeztetéssé kell tenni.

Páratlan jókedvvel, ritkaságba menő buzgósággal sorénykedett Ottai. Neki már az is nagy gyönyörűséget szerzett, hogy így tehet valamit a Bogáti familiáért.

A nagy nap egyre közelebb volt. Lázás gyönyörűséggel készült mindenki s a nagy asszony napjában sokszor, a ki előtt csak tehetett, elmondotta s egyre lelkesebben ismételte:

— Soha se hittem volna, hogy valaha még ilyen boldog leszek.
Vége köv.

829 v. k. szám.
1902

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1615/2 1902 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Sesztina Lajos debreczeni lakos részére Szabó József és neje Nagy Mária debreczeni lakosoktól 300 kor. tőke, ennek 1902. évi január hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és eddig 52 kor. 04 fill. perköltség erejéig 1902 évi június hó 5-én biróilag lefoglalt és 1608 koronára becsült házibutorok, varrógép, kocsik, sertések és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1902 október hó 16-án délelőtt fél 10 órakor kezdetét veendő és alperesek lakásán, Csapó-utca 47. sz. háznál, ugyancsak Sesztina Lajos 178 kor. tőke, ennek 1902 máj. 14 től járó 5% kamatai és összesen 60 kor. 70 fill. perköltség követelése kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902 szeptember 27.

Török Péter,
birói kiküldött.

Megérkeztek

a legújabb

■ női ruhaszövetek, ■
francia flanelek, mosó velezek,
szőnyegek

Donogán és Somossy

Kun József és Társa utócai
vászon, készíthetnők raktárába.
Debreczen, Kistemplom-bazár.

SZINLAP.

Ma szerdán „A” bérletben.

Ocskay brigadéros.

Történeti színmű.

SZEMÉLYEK:

Ocskay László, brigadéros — Palágyi Lajos.
Tisza Ilona, Kovács István
özvegye — — — — — Menszáros M.
Tisza Jutka, Ilona huga — — — — — Csige Ilonka.
Pyber, vitárius — — — — — Krómer Jenő.
Ozorózi fejedelmi udvarmester Sebestyén G.
Jávorka Ádám — — — — — Pataki Béla.
Dili, kóbor cigányleány — — — — — Jeszenszkyé.
A palóc — — — — — Nagy Dezső.
Szörényi, százados kapitány — — — — — Klenovits Gy.
Taries, főhadnagy — — — — — Mezey Andor.
Ocskay Sándor, viczeahadnagy Virágháty L.
Czeplédi, vicze-strázsamester — — — — — Farkas Béla.
Hamza, káplár — — — — — Szilágyi A.
Krupics, tizedes — — — — — Nagy Miklós.
Málicsik, tizedes — — — — — Vámos Jenő.

Holnap, csütörtökön „B” bérletben:

AZ ÖREG.

Vigjáték.

Leghatásosabb
arzen-vas víz
vérszegénység, női bajok, ideg- és bőrbetegség ellen stb.
Kapható az összes gyógyvizkereskedésben
gyógyszertárakban és droguia-üzletekben.

Őszi férfi öltönyök!

Jó chewiot öltöny 16 kor.
Kitűnő kangarn öltöny 19 "
Valódi zsolnai öltöny különféle
újdivatu színekben 27 "
Egész finom kangarn öltöny újdivatu
oldalzebekkel 29-32 "
Különlegesség a legfinomabb francia
kangarnból 36-40 "

Óriási választék téli kabátok,
lovagló nadrágok, háló köt-
tősök stb. mindennemű külön-
legességekben.

Külön mérték szerinti osztály.
Telefon 175. sz. Képes árjegyzéket bérmentve küldök. Telefon 175. sz.

Az Új szőnyegházban

Kossuth-u. II. Zádor-ház

óriási választékban kaphatók:

Futó és pamlag szőnyegek,
Ágy és asztalterítők,
Butor szövetek,
Kocsi és lőtakarók,
Plüs-, szövet és csipkefüggönyök,
Plüs és flanel takarók,
Linoleum,
Bőr és viaszos vásznak,
Remek pamlagtakarók és
Csipke Storok.

Sertés hizlaló

közönség érdekében miniszterileg engedélyezett Somogyi-féle emésztésű táppor kizárólagos képviselőnkél

Honig Emil

Hatvan-utca 49. szám alatt nagyban és kicsinyben kapható.

Sok pénzt

takaríthat meg mindenki, — ha
férfi-, fiu- és gyermek ruha

szükségletét — jó ízléséről és olcsóságáról hírneves

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb férfi-ruha áruházában a „Bika” szálloda mellett szerzi be, hol most az idény beáltával a legújabb divatu ruhák óriási választékban állanak a n. é. közönség b. megtekintésére. Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét

saját műhelyében

a legjobb helybeli magyar munkásokkal készítetteti, mégis a sok reklámra szoruló külföldi gyárakból hozatják, úgy kitűnő minőségre, mint czegeket, kik összes áruikat feltűnő olcsóságra nézve külföldit könnyen tulszárnyalja.

Áruházam készletéből bátor vagyok néhány cikket kiemelni

Fiu öltönyök!

13-tól—17 éves növendékek részére.

Jó viselő öltöny 11 kor.
Különféle jó chewiotból 14 "
Valódi zsolnai lodenből, többféle
divatos színben 17-20 "
Finom őszi kangarnból 20-25 "

Gyermek ruhák!

3-tól—12 éves gyermekek részére.

Őszi kétsoros chewiot 6 kor.
Nagyon tartós loden 8 "
Valódi zsolnai loden és chewiotból 10-11 "
Különlegességek díszes kivitelben 10-14 "

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Andor 4100 levele van a kívánt helyen.

Kereskedelmi végzett jó írásu leány pénztáros nő keresetk. Czim a kiadóban.

„Szikra-nak” levél ment.

„Reménynek” levele van a kívánt helyen.

Óvadékképes fiatal ember pénzbeszedői állást keres. Czim a kiadóban.

Nincs ajándék! ezt kizárják legolcsóbb áraink. Divatos női ruhakelmék, díszek, Barchetek, kendők, meleg alsók **Boross Testvérek** noidivat áruházában, Debreczen Kossuth-u. 6.

Állandó alkalmazásra keresek egy gyakorlati fehérnemű varrónét. Czim a kiadóhivatalban.

Kerestetik 2 fiatal ember laktársnak utcai butorozott szobába. Varga-u. 17.

Csinos, fess alaku varró kisasszony, mint elárúsító felvétetik **Halmágyi Sámuel** női föltöltők áruházában, Piac-utca 47.

Kiadó lakás Kossuth-utca 28. szám alatt három udvari szoba mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Ugyanott több rendbeli butor, illetve teljes szoba és lakberendezés eladó. Értekezhetni: Kossuth-utca 28. sz. a. házmesterrel.

Érmelléki szitali bor

H. K. Szentimrei, 1901 évi termés hordószámra, és hectoliterenként is eladó. Arany János-u. 3. sz. a.

Ruha, haj és fogkefék szoba seprők és ecsetek, szőnyeg porolók nagy választékban, angol és solinger aczéláru beretva olló és zsebkések, hajvágógépek feltűnő jutányos árban beszerezhető **Márton Gyula** divat és rövidáru üzletében, Bika szálloda mellett.

Kényelmes beszerzés Felvágott fa, házhoz szállítva m. m. 90 kr. megrendelhető **MARMOSTEIN HERMAN** Hathvan-u. 35.

Kertész tanuló kerestetik, 14-15 éves, erős, egészséges, irni olvasni tudó jó erkölcsű fiu **Kálló Sámuel,** Bodó Henrik főkertész.

Csinosan butorozott utcai szoba kiadó Kossuth-utczán **Méliusz-tér 12.**

Alma kitűnő steier-alma és többféle faj alma méter mázsánként 8 frtól 14 frtig kapható: **Szabó Jánosnál;** Hatván-utca 42. szám.

Egy jó családból való fiu hentes tanulóknak felvétetik **Árpád-tér 14.**

Használt ajtók, ablakok, vas-ajtók, épület-fák, stukatur gerendák terasz ablakok, vas-rostélyok, utcai kapu és kerítés, új szivattyus kut rámkák és tömör tölgyfalépcsők a legszolidabb árban eladók **Bundi-u. 15 sz. a. Mezei Gyula** ácsmesterénél

Butorozott csinos szoba kiadó. Szent-Anna-u. 44 sz.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 krért, glase-koszté tisztítását jutányos árért vállalom. Péte utca 87. sz.

Világhírű Martell Cognac

Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár: **Váray József** kereskedésében, Városi bérpalota.

Szüreti tűzijáték

nagy választék és olcsó árban kapható

CZEGLÉDY és POLGARNÁL.
Debreczen, Piac (Bika szállóval szemben).

Legnagyobb

vászon, női, férfi és gyermek készfehérnemű üzlet.

Menyasszonyi kelengyékre

elsőrendű cég.

Remek választék: zsebkendőkben, ebédlő és kávé terítékekben. Hazai és különösen szepességi vászon árak legnagyobb raktára:

KARDOS LÁSZLÓ,

Kossuth-utca 9.

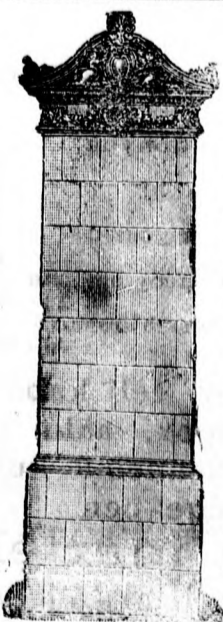
Haszonbérlet.

H-Nádudvaron, Kaba vasuti állomáshoz közel, gazdasági épületekkel és lakással ellátott

ezer kis holdas birtok

melynek egyik fele a „Bojaron,” másika a „Sóstelken” fekszik, 1903. év őszétől haszonbérbe adatik.

Érdeklődők részletes felvilágosítást **Dr. Igaz Pál** békési ügyvédől nyerhetnek.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban
a legjutányosabb árban

kaphatók:

KOVÁCS GYULA vasüzletében

a „BIA” szálloda mellett.

Uj tűzifa telep.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására adni, hogy a **Hennel-féle 13. sz.** alatt lévő **Vargakertben,** az ispotály lapos áttellenében egy

tűzifa raktárt

nyitottam, hol mindenféle fa u. m.: varga-, bükk-, gyertyán- és cserfa

mázsa és ölszámra, ugyszintén felvágva a legjutányosabb áron kapható. Megrendelések: a

telepen,

továbbá **Lindenfeld Jenőnél** Városház u. 2. szám alatt és lakáson **Degenfeld-ter** 2. szám alatt az emeleten elfogadtatnak.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel:

Hay Károly.

Pozsonyi kiállításon arany
éremmel kitüntetett

Weisenbacher-féle cognacot

ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, mint valódi és tiszta **borparlatot** és kérjük össze nem tévesztetni ama sok, csak hideg keverés uton készült árukkal.

HANKUS és CSERVENYÁK,
tulajdonosok.

Kapható Debreczenben:

Kontsek Géza, Komlóssy Lajos, Félegyházy János,
uraknál.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Lajos

előbb Füvessy Bertalan

érezőntöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű **kút szivattyuit**

2 évi jótállással.

Jó vizű kútak furását helyben és vidéken gyorsan és legjutányosabban jótállással eszközöl.